

بسم الله الرحمن الرحيم

نام کتاب: تفسیر جوامع الجامع، سوره‌های مبارکه یوسف و رعد پایه ۸
لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (هر سؤال ۲/۵ نمره)

«نحن نقصُّ عليك أحسن القصص بما أوحينا إليك هذا القرآن و إن كنتَ من قبله لمن الغافلين إذ قال ي يوسف لابيه يا أبتي أنتي رأيت أحد عشر كوكباً والشمس والقمر رأيتمهم لى ساجدين».

۱- أ- در جمله «إن كنت من قبله لمن الغافلين» نوع «إن» و مرجع ضمير «قبله»، چیست؟ این جمله را ترجمه کنید.

ب- نقش ترکیبی و اعراب «اذ» چیست؟ آیا جمله «رأيتمهم لى ساجدين» محلی از اعراب دارد یا خیر؟ چرا؟

«و قال الذى اشتراه من مصر لامرأته أكرمى مثواه عسى أن ينفعنا أو نتخذه ولداً و كذلك مكّنا ليوسف فى الأرض و لنعلمه من تأویل الاحاديث والله غالب على أمره».

۲- أ- «أكرمى مثواه» به چه معناست و مشار اليه «ذلك» در «كذلك مكّنا» چیست؟

ب- مرجع ضمير «أمره» چیست؟ دو احتمال نوشته و بنا بر هر دو احتمال جمله «والله غالب على أمره» را معنا کنید.

«قال رب السجنُ أحبُّ الٰى ممّا يدعونني اليه و إلا تصرِّف عنّي كيدهنْ أصبُّ اليهـنْ و أكُن من الجاهلين».

۳- تفاوت معنایی «سِجْن» و «سَجْن» چیست؟ و «أصبُّ اليهـنْ» به چه معناست؟ دو احتمال در معنای «جاهلين» در جمله «أكُن من الجاهلين» بنویسید.

«يُوسف أَيَّهَا الصَّدِيق أَفْتَنَا فِي سَبْعَ بَقَرَاتٍ سَمَانٍ يَأْكُلُهُنْ سَبْعَ عَجَافٍ وَ سَبْعَ سَنَبَلَاتٍ خَضْرٌ وَ أَخْرَى يَابِسَاتٍ لَعَلَى أَرْجَعِ النَّاسِ لِعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ قَالَ تَزَرَّعُونَ سَبْعَ سَنِينَ دَأْبًا فَمَا حَصَدْتُمْ فَذَرُوهُ فِي سَنَبَلَةٍ...».

۴- نکته تعبیر به «لعل» در جمله «لعلی أرجع الى الناس» و مفعول مذوف در جمله «لعلهم يعلمون» چیست؟

ب- «تزرعون» خبر است یا انشا؟ با توجه به سیاق آیه توضیح دهید.

«وَقَالَ يَا بَنِي لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابِ وَاحِدٍ وَمَا أَغْنَى عَنْكُمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ... وَلَمَّا دَخَلُوكُمْ مِنْ حِلْيَتْ أَمْرِهِمْ أَبْوَهُمْ مَا كَانُ يَعْنِيهِمْ مِنَ اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا حَاجَهُ فِي نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَاهَا...».
۵- منظور از جمله «ما أغنى عنكم من الله شيء» چیست و استثناء در آیه شریفه «وَلَمَّا دَخَلُوكُمْ مِنْ حِلْيَتْ أَمْرِهِمْ...» متصله است یا منقطعه؟ این آیه را تفسیر کنید.

«فَلَمَّا دَخَلُوكُمْ مِنْ بَابِ وَاحِدٍ يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضَّرَّ وَجَئْنَا بِبَضَاعَهُ مُرْجَاهٌ فَأَوْفَ لَنَا الْكَيْلُ وَتَصْدِيقُ عَلَيْنَا». ع- معنای لغوی «الضر» و «مرجاه» چیست؟ منظور از «بضاعه مرجاه» (دو احتمال) و جمله «تصدق علينا» را بنویسید.

«اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا»، «تَرَوْنَهَا» كلام مستأنف، و قيل: صفة لـ«عَمَدٍ»، و قرئ «عَمَدْ» بضمّتين».

۷- معنای «بغير عمد ترونها» را بنابر كلام مستأنف و صفت بودن، بيان کنید. آيا قرائت «عَمَدْ» با «عَمَد» از نظر معنا تفاوت دارد یا خير؟ توضيح دهيد.

«لَهُ دُعَوةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسْطَ كَفَيْهِ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ فَاهُ وَمَا هُوَ بِبَالِهِ».

۸- أ- دو احتمال در معنای «له دعوه الحق» بنویسید.
ب - تشبيهی را که در آیه شریفه فوق به کار رفته است توضیح دهید، وجه شبه در این تشبيه چیست؟

۹- دو احتمال از احتمالات مذکور در تفسیر آیه شریفه «مَحَوْا اللَّهَ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ» را بنویسید.

<http://1zekr.com> انجمنهای تخصصی دروس حوزه های علمیه <http://1zekr.ir>
<http://yaalee.com> انجمنهای تخصصی فقه اهل بیت(علیهم السلام) <http://yaalee.ir>

Copyright ©1Zekr.Com

Copyright ©Yaalee.Com

تمام حقوق محفوظ است، نقل تمام یا بخشی از مطالب حتا با ذکر نام منبع، ممنوع و محدود است.